

Wie is Frank De Winne?

Frank De Winne werd geboren in Ledeberg (bij Gent) op 25 april 1961. Hij is getrouwd en heeft drie kinderen. Zijn persoonlijke interesses en hobbies zijn voetbal, computerspelletjes en gastronomie.

Frank De Winne studeerde in 1979 af aan de Koninklijke Kadettenschool in Lier. In 1984 werd hij aan de Koninklijke Militaire School (KMS) in Brussel burgerlijk ingenieur, gespecialiseerd in telecommunicatie. Voor zijn eindschrijving kreeg hij de AIA-prijs. Daarna begon De Winne aan een opleiding als piloot aan de Elementaire Vliegschool in Brussel. Tijdens zijn opleiding vloog hij met een Mirage V-vliegtuig.

In 1989 werd hij gedetacheerd bij het bedrijf SAGEM in Parijs en werkte daar aan de verbetering van de veiligheid van de Mirage. Hij was verantwoordelijk voor het voorbereiden van de operationele en technische specificaties. In 1991 rondde De Winne zijn

opleiding aan de Elementaire Vliegschool af met de hoogste onderscheiding. In 1992 behaalde hij het brevet van testpiloot aan de *Empire Test Pilots' School* (ETPS) in Boscombe Down (Verenigd Koninkrijk). Hij kreeg daarbij de *McKenna Trophy*.

In december 1992 werd De Winne testpiloot bij de Belgische luchtmacht. Als testpiloot was hij bij verschillende activiteiten betrokken. Het gaat onder meer over CARAPACE, een programma voor elektronische oorlogvoering met de F16, op de *Eglin Air Force Base* in de Verenigde Staten en een programma voor zelfbescherming voor het C130-vliegtuig. In die periode vloog hij in Gosselies met verschillende types vliegtuigen.

Van januari 1994 tot april 1995 was hij verantwoordelijk voor de vluchtveiligheid van de 1ste Jachtwing in Bevekom. Van april 1995 tot juli 1996 werd hij als

testpiloot van de *European Participating Air Forces* (EPAF) gedetacheerd bij de *Edwards Air Force Base* in Californië (Verenigde Staten). Daar werkte hij aan het updaten van het gevechtsvliegtuig F16, in het bijzonder op het vlak van radartests.

Van 1996 tot augustus 1998 was hij testpiloot bij de Belgische Luchtmacht en die hoedanigheid verantwoordelijk voor alle testprogramma's en de interfaces piloot-vliegtuig voor toekomstige updates van software.

Van augustus 1998 tot januari 2000 was De Winne commandant van het 349ste Smaldeel, gestationeerd op de Luchtmachtbasis van Kleine Brogel. Tijdens de *Allied Force operatie* van de NAVO in de Balkan (1999) was hij commandant van de *Deployable Air Task Force*, een Belgisch-Nederlandse operatie die ongeveer 2000 vluchten uitvoerde. Hij voerde daarbij 17 missies uit.

Onderscheidingen

Alles bij elkaar heeft Frank De Winne een ervaring van meer dan 2300 vluchten met verschillende soorten vliegtuigen, waaronder de Mirage, de F16, de Jaguar en de Tornado. Zijn uitmuntende beheersing van gevechtsvliegtuigen kwam goed van pas toen hij op 12 februari 1997 motorproblemen kreeg in een F16. De boordcomputer viel uit en er waren maar weinig opties: neerstorten in het IJsselmeer of een zeer gewaagde noodlanding uitvoeren in een dichtbevolkt gebied nabij het Nederlandse Leeuwarden. De Winne wist zijn toestel veilig neer te zetten.

Voor deze prestatie werd De Winne als eerste niet-Amerikaan beloond met de Joe Bill Dryden Semper Viper Award. In het kader van de NAVO-opdracht in de Balkan ontving De Winne van de Nederlandse koningin Beatrix de onderscheiding van Officier in de Orde van Oranje Nassau. Na zijn ruimtevlucht wordt hij in december 2002 door Koning Albert II in de adelstand verheven en wordt burggraaf. Hij is officier in de Leopoldsorde, de orde van Leopold II en de Kroonorde. Hij kreeg ook de Medal of Friendship van de Russische Federatie en in 2003 ontving hij een eredoctoraat van het Limburgs Universitair Centrum. Frank De Winne is tevens voorzitter van het Forum Ruimtevaart en Onderwijs van het prins Filipfonds en *Goodwill Ambassador* voor Unicef Belgium.

Ruimtemissies

In oktober 1998 werd De Winne geselecteerd als astronaut bij ESA. In januari 2000 werd hij opgenomen in het astronautencorps van ESA met als thuisbasis het *European Astronaut Centre* (EAC) in Keulen (Duitsland). Hij gaf technische ondersteuning voor het

project X38/CRV binnen de afdeling bemane ruimtevaart en microzwaartekracht in het *European Space Research and Technology Centre* (ESTEC) van ESA in Noordwijk (Nederland).

In augustus 2001 begon De Winne aan een opleiding tot astronaut in het *Gagarin Cosmonaut Training Centre* (GCTC) in Sterrenstad (Zvjozdni Gorodok) bij Moskou. Hij kreeg er onder meer een basisopleiding voor het *International Space Station* (ISS) en een opleiding als boordingenieur van het Russisch Sojoez-ruimteschip.

Van 30 oktober tot 10 november 2002 nam De Winne deel aan de missie Odissea, een ondersteunende ruimtevlucht naar het (ISS). Tijdens deze ruimtevlucht was hij boordingenieur van het gloednieuwe Russisch ruimteschip Sojoez TMA tijdens de lancering en van een oudere Sojoez TM tijdens de landing.

De belangrijkste doelstelling van deze missie van 11 dagen was de vervanging van het oude ruimteschip Sojoez TM-34, dat aan het ruimtestation was vastge-

koppeld, door de nieuwe Sojoez TMA-1. Op die manier kreeg de vaste bemanning van het ISS de beschikking over een nieuwe 'reddingsloep' om in geval van nood naar de aarde te kunnen terugkeren.

Frank De Winne verbleef gedurende negen dagen aan boord van het ruimtestation. Zijn vlucht werd gefinancierd door het Belgische Federaal Wetenschapsbeleid. De Winne voerde met succes een programma uit van 23 experimenten op het vlak van de levenswetenschappen en de natuurkunde. Er werd ook aandacht geschonken aan educatieve doeleinden. Bij een aantal experimenten werd de *Microgravity Science Glovebox* (MSG) gebruikt, een belangrijke nieuwe onderzoeksfaciliteit die in Europa werd ontworpen en gebouwd.

Huidige activiteiten

Na zijn ruimtemissie ondersteunde Frank De Winne bij ESA de afdeling bemande ruimtevaart, microzwaartekracht en verkenning op verschillende manieren. Zijn belangrijkste taken hadden te maken met de onder-

steuning van de ontwikkeling en kwalificaties van de Europese laboratoriummodule Columbus, die in februari 2008 aan het ISS werd vastgekoppeld, en met het opstellen van een 'witboek' over het Europees Ruimtevaartbeleid bij de Europese Commissie. Hij was ook betrokken bij de voorbereidende werkzaamheden in verband met de lancering van Sojoez-raketten vanaf de Europese lanceerbasis Centre Spatial Guyanais (CSG) in Kourou, Frans Guyana.

In 2005 begon Frank De Winne zich voor te bereiden als reserve voor ESA-astronaut Léopold Eyharts voor de missie STS 122, die het labo Columbus naar het ISS bracht.

In januari 2008 werd Frank De Winne aangeduid als bemanningslid voor *expeditie 20*, een langdurige ruimtemissie van een half jaar aan boord van het internationaal ruimtestation in 2009.

Tijdens een missie in relatie met WaSH-thematiek (Water, Sanitation and Hygiene) van UNICEF, in Mali, spreekt Frank De Winne over zijn werk met leerlingen
(©Unicef Belgium / Nicole Andrea)

(Bron: ESA)

Astronaut: het is een beroep dat zwaar weegt op het privéleven en dat een grote motivatie vereist. Een astronaut(e) van de Europese ruimtevaartorganisatie ESA moet in goede conditie verkeren, maar hij/zij moet ook mobiel zijn, de nodige kalmte kunnen bewaren, Engels en Russisch spreken, openstaan voor verschillende culturen en voldoende beschikbaar zijn voor de media.

De weg naar de ruimte is een ware hinderniskoers. Men heeft een engelengeduld nodig om aan een ticket te geraken en de zenuwen worden danig op de proef gesteld omdat de plannen alsmaar wijzigen. Een astronaut moet openstaan voor nieuwigheden en uitdagingen kunnen aanvaarden. Het is van essentieel belang dat hij koelbloedig is en in teamverband kan samenwerken. Hij moet flexibel zijn, ook met betrekking tot de taken die hij in de ruimte moet uitvoeren. Een astronaut aan boord van het internationaal ruimtestation ISS is een heus man-jan-van-alles. In een toestand van gewichtloosheid moet hij ook bij herstellingen en huishoudelijke taken een handje toesteken. Hij maakt het eten klaar, helpt bij het opruimen en houdt de toiletten proper...